

แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

๑. ชื่อองค์ความรู้ กองทุนแม่ของแผ่นดิน : กองทุนแห่งศรัทธาแก้ปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน

๒. ชื่อเจ้าของความรู้ นายวัชรินทร์ ศรีบุญเรือง

ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ สังกัด สำนักงานพัฒนาชุมชนชนอำเภอเมืองขอนแก่น

หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๕๖๑๗๑๖๕ ID Line ๐๙๕๖๑๗๑๖๕

๓. องค์ความรู้ที่ป่งชี้

- ☐ หมวดหมู่องค์ความรู้ เพิ่มแนวทางการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินให้เข้มแข็งในหมู่บ้านอื่นในตำบล
ประเด็นองค์ความรู้ย่อย.....

๔. ที่มาและความสำคัญในการจัดทำองค์ความรู้

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ต่อปวงชนชาวไทย สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงห่วงใยต่อปัญหาเสพติดที่แพร่ระบาดในสังคมไทยที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ จึงได้พระราชทาน พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ให้นำไปใช้ประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน จึงเป็นจุดกำเนิด ของโครงการ “กองทุนแม่ของแผ่นดิน” สำนักงาน ป.ป.ส. จึงได้นำพระราชทรัพย์ดังกล่าวสมทบกับ งบประมาณของ สำนักงาน ป.ป.ส. จัดตั้งเป็น “กองทุนแม่ของแผ่นดิน” เพื่อมอบเงินกองทุนให้กับหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นเงินประเดิมเริ่มต้น กองทุนละ ๘,๐๐๐ บาท

กรมการพัฒนาชุมชน โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ได้รับความไว้วางใจให้เป็นหน่วยงานหลัก ในการขับเคลื่อน “กองทุนแม่ของแผ่นดิน” ในพื้นที่จังหวัด/อำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน โดยมีกิจกรรมสร้างความเข้มแข็ง ของหมู่บ้าน/ชุมชนที่ได้รับกองทุนแม่ของแผ่นดินเพื่อแก้ปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน ได้แก่ ๑) พัฒนาผู้นำชุมชน ให้เป็นแกนนำ สำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมของหมู่บ้านชุมชน โดยการฝึกอบรม ประชุม ๒) สร้างความพร้อมของ ชุมชนที่จะเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยการจัดเวทีประชาคมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ศึกษาดู งานหมู่บ้านชุมชนที่มีกองทุนแม่ของแผ่นดินเข้มแข็ง ๓) กิจกรรมจัดระบบเฝ้าระวังยาเสพติดในหมู่บ้าน

๕. รูปแบบ กระบวนการ หรือลำดับขั้นตอน

อำเภอเมืองขอนแก่น ได้รับเงินพระราชทานขวัญฤกษ์กองทุนแม่ของแผ่นดินกองทุนละ ๘,๐๐๐ บาท ตั้งแต่ปี ๒๕๔๘-๒๕๖๔ รวมทั้งสิ้น ๒๓ กองทุน โดย หมู่บ้าน/ชุมชนที่ได้รับพระราชทานเงินกองทุนแม่ของแผ่นดิน มีการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดิน จากผู้แทนของประชาชนในหมู่บ้าน จำนวน ๙-๑๕ คน ทำหน้าที่เป็น แกนนำหลักในการบริหารกองทุน และดำเนิน กิจกรรมด้านการป้องกัน เฝ้าระวัง ปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน สร้างกิจกรรมในชุมชนเพื่อให้เกิด กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการหันหน้าเข้ามามีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติด โดยมีการพัฒนาเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินในระดับอำเภอ ซึ่งเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน

อำเภอเมืองขอนแก่นได้ให้คำปรึกษาการดำเนินงาน และมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานในหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินในระดับหมู่บ้าน ดังนี้

๑. การประชุมคณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เป็นประจำทุกเดือน เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน

๒. ส่งเสริมสนับสนุนและเข้าร่วมในการจัดเวรยาม อาสาสมัคร ร่วมกับผู้ใหญ่บ้าน/กรรมการหมู่บ้านและผู้นำชุมชน จัดเวรยามเฝ้าระวังการป้องกันปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณบางส่วนจากองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

๓. ส่งเสริมบทบาทของเยาวชนให้เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาของร่วมกับคณะกรรมการหมู่บ้านและผู้นำชุมชน จัดเวทีทบทวนแผนชุมชนและวิเคราะห์กำหนดแผนงาน โครงการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน

๔. จัดตั้งโครงการสุภาพบุรุษหมู่บ้านไม่ซึ่งไม่ดัง (ไซเบอร์วัลเลท) เป็นโครงการจัดทำจัดตั้งกลุ่มแพลตฟอร์มหมู่บ้านโดยการเชิญผู้นำชุมชน/จนท.ตำรวจ และราษฎรในหมู่บ้าน/เยาวชน มาเข้าร่วมเพื่อแจ้งข้อมูล ข่าวสารในหมู่บ้าน/ตำบล

๕. จัดตั้งโครงการศูนย์ให้บริการบำบัดฟื้นฟูและช่วยเหลือผู้มีปัญหาเสพติดโดยชุมชนเป็นศูนย์กลาง (Community Based Treatment and Care - CBTX) และลดอันตรายจากสารเสพติด (Harm Reduction HR)

๖. การประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย ด้านการเฝ้าระวัง ป้องกันปัญหายาเสพติดในชุมชน

๗. การรณรงค์ให้คนในชุมชนร่วมกันบริจาคเงินสมทบกองทุนแม่ของแผ่นดินเพื่อใช้ประโยชน์ในกิจกรรมการป้องกันปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน

๖.เทคนิคในการปฏิบัติงาน

ในหมู่บ้าน/ชุมชนประสบปัญหายาเสพติดแพร่ระบาดหนัก คนในหมู่บ้าน/ชุมชนจึงร่วมมือกันระดมความคิดเห็นค้นหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อย่างเป็นรูปธรรม ด้วยความร่วมมือร่วมใจของชาวบ้าน ประกอบกับหมู่บ้าน/ชุมชนที่ได้รับพระราชทาน เงินกองทุนแม่ของแผ่นดิน ภายใต้แนวคิด “ศรัทธาแห่งปัญญา” ที่ทุกคนยินดีปฏิบัติร่วมกันก่อให้เกิดความ เสียสละและอยู่อย่างพอเพียง โดยแบ่งงานหลักเป็น ๓ ประการ คือ

๑. ด้านป้องกัน เน้นเยาวชน โดยส่งเสริมกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ ให้กับเยาวชนในหมู่บ้าน ด้วยความคิด “เยาวชน คืออนาคตของชาติ” เยาวชนที่ดีจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ

๒. ด้านการเฝ้าระวัง เฝ้าระวังป้องกันยาเสพติดอย่างเข้มแข็ง สนับสนุนให้โอกาสผู้ผ่านการบำบัดรักษา ยาเสพติดและพ้นโทษกลับเข้าสู่ชุมชน ด้วยการส่งเสริมให้มีความรู้ประกอบอาชีพ และสร้างบทบาทในสังคม ให้ โอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน และส่งเสริมให้ประกอบอาชีพ โดยนำเงินกองทุนแม่ของแผ่นดินให้ยืมไปประกอบอาชีพ

๓. ด้านการบำบัดรักษา ดูแลผู้ที่ติดยาได้มีโอกาสในการเข้ารับการบำบัดรักษาโดยส่งต่อไปยังหน่วยงานสาธารณสุข ได้รับช่วงดูแลต่อไป